

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

26. An si aliquis sæcularis confiteatur bona fide Confes[sa]rio ab Episcopo non approbato, confessio illa valida sit? Et an in tali casu pœnitens cum primum id novit, teneatur iterum peccata ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

approbato, sunt duo bona, quia licet unicuique illorum confiteri, ut docuimus, & ex suppositione præcedentis partis sunt inæqualia, est enim minus bonum confiteri privilegiato approbato: igitur relicto illo, si licet confiteri proprio Parocho, potest quilibet sine veniali peccato velle, & de facto confiteri mendicanti privilegiato per Episcopum approbato. Major patet, quia licet Concilium sit de meliori, attamen præceptum est simpliciter & absolute, tantum de bono, & qui contrahit legitimum matrimonium, illudque debito modo consummat, licet possit servare castitatem, non peccat juxta Apostolum in Epist. ad Corinth. quamvis castitas præcellat matrimonio. Ita Ysambert.

2. Sed ego secundam partem suæ conclusionis amplector; sed non deberet vir doctissimus primam partem tenere, ut optime observat Joannes Pontius in *Cursu Theol. disp. 46. q. 9. concl. 4. n. 123.* & adducere pro sua sententia Concilium Trident. ubi nec verbum ea de re habetur. Itaque ex natura rei, seclusis circumstantiis Parochi, & Religiosi, quoad alias qualitates, nulla est differentia ob quam unum esset melius, quam alterum: ob circumstantias autem aliquas, aliquando potest melius esse confiteri Parocho, aliquando Religioso. Communiter videtur præferendus Religiosus, quia habent privilegia absolventi ab aliquibus casibus, à quibus non habet Parochus, & quia (pace Parochorum) communiter sunt doctiores, & magis præsumi deberet quod essent magis versati in rebus spiritualibus.

3. Sed quicquid in Gallia nostris temporibus aliqui ausi sunt docere, & etiam publice, certum est inter Doctores, quod quicumque confitetur habenti licentiam à Summo Pontifice audiendi Confessiones faciendas ex præcepto Concilij, non tenetur etiam semel in anno confiteri Parocho, aut alij ulli de ipsius licentia. Unde non deseram hic per extensum apponere Bullam Sanctissimi D. Nunc feliciter regnantis, tenoris sequentis. Innocentius Papa X. Ad futuram rei memoriam. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filij Regulares Civitatis Burdigal, quod alias à venerabilibus fratribus nostris sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinal. Concil. Trident. Interpret. emanavit decretum tenoris subsequens: Die 9. Julij anno 1644. Sacra Congregatio Eminentissimorum Cardinalium Concilij Trident. Interpretum, post naturam discussionem censuit, Archiepiscopum Burdigalensem non posse prohibere Regularibus, habentibus privilegia Apostolica, ut à Dominica Palmarum usque ad Dominicam in Albis inclusivè administrare non valeant Sacramentum confessionis, posse tamen eisdem prohibere, ut personis secularibus in die Paschæ non administrarent sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum, etiam si dictæ personæ seculares in alia die satisfecerint præcepto Ecclesiæ, hæc de re edito. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, iidem exponentes præmissa, quo firmius subsistant Apostol. nostræ confirmationis patrocinio communi summo opere desiderantes, idcirco nos, eosdem Regulares specialibus favoribus, & gratis prosequi volentes, & eorum singulas personas à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis, à jure vel ab homine, quomodolibet innodate existunt, ad effectum præsentium consequendum, harum serie absolventes, & absolutos esse censentes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis, inclinati, decretum præinsertum Apo-

stolica autoritate tenore præsentium confirmamus, & approbamus, illique inviolabilis Apostolicæ firmitatis robur adjicimus, ac omnes & singulos tam juris, quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus, salva tamen semper autoritate eorumdem Cardinalium, decernentes præsentibus litteras validas, firmas, & efficaces existere, & fore, suorumque plenariorum & integrorum effectus sortiri & obtinere, dictis Regularibus in omnibus, & per omnia suffragari, & ab omnibus ac singulis, ad quos spectat, & pro tempore spectavit in futurum inviolabiliter observari: sicque per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, & causarum Palatii Apostolici Auditores judicari, & diffiniri debere; irritumque & inane si quid secus super his à quodam quavis autoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, privilegiis quoque & indultis, & litteris Apostolicis in contrarium præmissorum, quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, illorum tenore præsentibus pro plene, & sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permanentibus, ad effectum præmissorum specialiter, & expressè derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romæ ad S. Petrum sub annulo Piscatoris die 7. Februarij anno 1645. Pontificatus nostri anno 1. & hanc Bullam fuisse in Gallia exequutoriariam, & receptam patet per decretum Regium, datum Parisiis, 11. Martij 1645. & circa vanam prætensionem supradictorum Gallorum, latè postea scripsit Pontius, & Ysambert *ubi supra*; quibus adde Martinon. de Sacramento Pœnitentiæ, qui supradictam Bullam Innocentij X. & Decretum Ludovici Regis adducunt, & materiam latè tractant, & ad omnia argumenta Adversariorum respondent.

RESOL. XXVI.

An si aliquis secularis confiteatur bona fide cum Confessario ab Episcopo non approbato, Confessio illa valida sit?

Et an in tali casu pœnitens cum primum id novit, teneatur iterum peccata confiteri cum approbato?

Et an Confessarius, v. g. approbatus Romæ, si mutet domicilium, & proficiatur Mediolani, possit ibi audire Romanos, etiam si ibi non fuerit approbatus ab Episcopo Mediolanensi?

Et an secularis mox ingressurus Religionem possit absolvi à Regulari non approbato ab Episcopo, sed à Prelato Regulari tantum?

Et an Episcopus possit dare subdito potestatem eligendi Confessarium per eandem potestatem approbando talem, etiam si approbatus antea non sit?

Ex part. 11. tract. 4. & Misc. 4. Ref. 16.

§. 1. **A**ffirmativam sententiam, licet cum aliqua formidine videtur tanquam probabilem Lessius admittere; sic enim asserit in 3. part. D. Thome qu. 8. de ministro confessionis art. 1. dub. 5. num. 16. Notandum primò, hanc approbationem non complere quidem ipsius jurisdictionem, ita ut sine alia concessione possit absolvere, sed requiri solum tanquam conditionem, ut possit ei plena jurisdictio dari, quæ conditio videtur ita esse necessaria, ut sine ea irrita sit absolutio, ut insinuat illud verbum *Non posse*, quod plus vide-

Sup. hoc in Ref. seq. & signanter in §. Probatur secundo, prope finem, vers. Vnde, & seq. & infra in ex 4. ex Ref. §. 1. & signat. ter §. 2. & v. de etiam §. ult. & alias Ref. ejus ult. timæ annot.

tur quam non liceret. Et si fortasse contrarium non sit improbable. Ita ille.

2. Confirmatio probabilitas hujus opinionis ex ipsomet Concilio Tridentino, & primò sess. 23. de reform. statuit, quòd nullus initiatur prima tonsura, qui Sacramentum confirmationis non susceperit: Si quis tamen, omisso confirmationis Sacramento initiatur tonsura, valide quamvis, non licite initiatur. Sotus in 4. sent. dist. 22. art. 1. prope fin. Nav. in manual. c. 22. n. 9. cum aliis per Barbosa. ad d. c. 4. Concil. n. 1. & in tr. de potest. Episcopi p. 2. alleg. 44. n. 14.

3. Secundo, idem Concilium sess. 24. c. 1. de reform. præcipit, ut imposterum antequam matrimonium contrahentium Parocho publicè denuncietur, inter quos matrimonium sit contrahendum, & nihilominus si matrimonium prætermittis denunciationibus contrahatur, validum est, ut tenent DD. quos longa serie citat idem Barbosa add. cap. 1. num. 28. & de potest. Episcopi alleg. 32. num. 9. Rota decis. 390. num. 5. part. 2. in recent. & decis. 141. num. 12. post tractatum moderni de manent.

4. Tertio, idem Concilium Tridentinum sess. 25. de regul. cap. 17. statuit, quòd Novitia non admittatur ad Professionem, nisi prius explorata fuerit ejus voluntas per Episcopum, vel ejus Vicarium, vel deputatum ab eis; Si tamen non præcedente dicta exploratione puella profiteatur, valet Professio, Sanchez ad præcept. Decalogi lib. 5. cap. 4. num. 84. Mirand. de Sacr. monial. q. 8. num. 4. Barbosa de potest. Episcopi alleg. 100. n. 9. Menochius conf. mine necess. 396. num. ult. vol. 4. Lezana in summa cap. 25. fario c. 12. Tamburin. de jure Abbatum disputat. 6. qu. 3. n. 6. & ita resolutum fuisse à sacra Congregatione Concilij, testatur Zerola in praxi Episcopi verb. monialis, vers. ad 14.

5. Nec obstat dicere, quòd in dictis locis Concilium non utitur verbo, Potest, cum negativa, quòd importat formam, ut asserunt Doctores, quos ad fatietatem adduxi in part. 10. tractat. 12. resol. 7. * Nam, ut ibi etiam ex multis firmavi, hæc doctrina universaliter non est vera, ergo &c. 6. Sed, his non obstantibus; proflus contrariam sententiam sustinendam esse puto, & contra Lessium affirmativam sententiam omnino improbabilem puto, & est contra communem sententiam Doctorum, asserentium talem confessionem esse invalidam, quia quamvis Concilium non apponat Clausulam irritantem, tamen cum apposuerit formam, quidquid sit sine illa, irritum est, & inanetum etiam quia sine approbatione non confertur jurisdictio, & sine jurisdictione valide non potest ferri sententia, & utrumque est in jure certissimum, & sic non immoror in probationibus.

7. Et ita docet Vvigers in supplem. 3. part. D. Thom. q. 8. art. 4. num. 14. Thomas Hurtadus var. tom. 2. tract. 12. cap. 1. §. 2. dub. 4. num. 2068. Unde Amicus in Cur. Theol. tom. 8. disp. 15. sect. 3. n. 93. sic ait, Communis sententia Theologorum est, approbationem Episcopi post Tridentinum esse necessariam necessitate Sacramenti, & non tantum præcepti, adeò ut si quis tentet, nihil efficiet. Unde penitens, etiam si bona fide accedat ad Sacerdotem ab Episcopo non approbatum, tenebitur iterum peccata confiteri, cum primum id notavit; atque ita ferunt declarasse Congregationem Cardinalium, qui auctoritatem habent explicandi Concilium. Ita ille: Sed de hac quæstione à nobis * alibi pertractatum.

Sup. hac doctrina pro peccato in tom. 2. tr. 5. ex Ref. 112. Sed ego paulo post initium, à vers. Respondeo. & in aliis ejus not. Sup. hoc in tom. 2. tr. 6. Ref. 62. & ex Ref. 71. §. ult. & in Ref. 73.

Quo ad hoc pro peccato in tom. 7. tr. 1. §. ult. in fine, & pro examine mine necess. num. 12. Tamburin. de jure Abbatum disputat. 6. qu. 3. n. 6. & ita resolutum fuisse à sacra Congregatione Concilij, testatur Zerola in praxi Episcopi verb. monialis, vers. ad 14.

Et ita & pro validitate ibi in Ref. 159. §. Postest etiam & lege etiam doctrinam Ref. not. seq. * Quæ hic est in tom. 6. tr. 1. Ref. 50.

* Alibi ut in anno. prima hujus Ref.

8. Sed quæro hic obiter, an Confessarius approbatus verbi gratia Romæ, si mutet domicilium, & proficiatur Mediolanum, possit ibi audire Romanos; etiam si non fuerit approbatus ab Episcopo Mediolanensi. Casus est curiosus, & apud Auctores etiam passim obviis, & affirmativè posset aliquis respondere; eo quod approbatio, ut suppono, quia fuit data absolute, & simpliciter adhuc durat, quamdiu non revocatur; non revocatur autem præcisè ex eo, quod Sacerdos approbatus aliò transferat domicilium, ut hinc patet, quod si ipse iterum repetat prius domicilium, hoc ipso ibi absque alia approbatione potest audire confessiones.

9. Quod si dicas, approbationem in hoc casu suspendi, quatenus Sacerdos incipit habere alium Ordinarium, à quo proinde indiget approbari. Contra est, primò, nam Sacerdos in præsentis casu verè censetur approbatus à suo Ordinario, nempe ab eo, qui quando illum approbavit, erat ejus Ordinarius. Contra est secundo, nam Sacerdos, etiam mutato domicilio, adhuc videtur manere subditus Ordinarij, à quo fuit approbatus, non quidem ratione domicilij (ut patet) sed quoad ministerium audiendi confessiones subditorum ipsius, quomodo DD. dicunt cum Suarez de penit. D. 28. sect. 6. n. 13. posse Episcopum approbare Sacerdotem non subditum, si iste quoad hoc ei sit subjeict; præsertim cum subjeictio non videatur requirere domicilium, ut constat in feudario, qui quoad feudum potest esse subditus Regis Galliarum verbi gratia & tamen habere domicilium in Hispania, quod si concedatur, concedendum etiam videtur Sacerdotem approbatum in aliqua Diocesi, posse etiam mutato domicilio, audire confessiones subditorum illius Diocesis, in qua erat approbatus; Cùm hoc non obstantè, possit dici manere subditus illius Episcopi quoad auditionem confessionum; sicque nulla adsit ratio, cur dicatur desinere esse approbatus.

10. Sed his non obstantibus ego non recedem à sententia negativa, quam docet Cardinalis Lugo (licet ad argumenta superius posita non respondeat, nec obervet) de penitent. disputat. 21. sect. 2. num. 35.

11. Nota hic etiam, Thomam Hurtadum var. tom. 2. tract. 12. capite primo, §. secundo, dub. 10. num. 2001. nominatim contra me nimis dubitare, An secularis mox ingressurus Religionem possit absolvi à Regulari non approbato ab Episcopo.

12. Sed nostram sententiam præter Becchium sequitur etiam Peyrinus & tom. 3. privileg. cap. 3. num. 3. Pater Pellizzarius in man. Regular. tom. 2. tract. 8. cap. 2. sect. 1. subsect. 1. num. 28. ubi docet, Novitios quamvis nondum indutos veste religiosa, posse confiteri Sacerdoti, per solum prælatum regularem probato, siquidem de brevi accingendus in favorabilibus habetur pro accincto leg. penultim. ff. de milit. testament. adeoque sicut Novitius veste religiosa jam indutus, potest confiteri Sacerdoti approbato solum à Prælate regulari; ita & poterit confiteri; etiam si nondum sit indutus religioso habitu, dummodò brevi illum recepturus sit. Ita Pellizzarius.

13. Sed quæres hic obiter, An possit Episcopus dare subdito potestatem eligendi Confessarium per eandem potestatem, approbando talem; etiam si antea approbatus non fuit. Respondetur non posse, quia hoc non esset aliud, quam dare facultatem eligendi Confessarium, quamvis non approbatum

Sup. hoc supra in Ref. 5. & 10. & in alio §. eius secunda not.

Sup. hoc in tom. 7. tr. 1. Ref. 104.

Quoad hoc infra ex Resol. 31. leg. 10. etiam §. Sed hic quæro

De Sacram. Pœnitent. Resol. XXVII. 105

batum, quod si Papa usurparet hunc modum, censeretur dispensare in forma Concilii, quod postulat approbationem in particulari factam de tali persona.

14. Dices: Potest Episcopus dare pœnitenti facultatem approbandi Confessarium pro aliis? Ergo etiam pro se ipso pœnitente. Respondeo Episcopus illud potest, si pœnitens sit vir doctus, & idoneus, qui approbet, hic tamen alia est facultas approbandi, & alia eligendi, & necesse est ut facultas approbandi prius exeat in actum, quàm facultas eligendi; neque eo ipso, quod datur potestas eligendi, præsumitur dari potestas approbandi, cum ad unam possit quis esse idoneus, & non ad alteram. Et ita docet Mercerus in *supplement. 3. part. D. Thom. qu. 8. dub. 2.*

RESOL. XXVII.

An confessio facta simpliciter Sacerdoti non approbato ab Episcopo sit nulla?

Et quid, si in tali casu pœnitens bona fide confiteatur, non approbato, seu alieno Sacerdoti, vel si Sacerdos etiam bona fide illum audiat?

Et an talis confessio iteranda sit habenti jurisdictionem circa illam?

Et notatur, quod Sacerdos sine approbatione absolvens non incurrit aliquam censuram, aut irregularitatem. Ex part. 6. tract. 6. & Misc. 1. Res. 52.

mus ex Concilio Tridentino, quod atrociora tantum & graviora quadam reservari oportere censet: ergo absolutio simpliciter Sacerdotibus quolibet mortalium non est ita prohibita; ut etiam sit nulla. Et contrarium docere, est contra Concilium Tridentinum, quod non vult admitti hunc reservationis rigorem circa quolibet peccata mortalia.

2. Dicit Suarez, quod non omnia mortalia propterea dici debent reservata, quia multi infra Prælati jus reservandi habentes, possunt etiam potestate ordinaria absolvere a mortalibus communioribus. Respondeo hanc responsionem non evacuare difficultatem ex Tridentino propositam, quia multi potestate ordinaria possunt absolvere a casibus Papæ reservatis, ut Episcopi, & Prælati Regulares, qui tamen casus propterea non censentur esse non reservati. Tandem probari potest sententia nostra, quia ex Concilio Tridentino sola absolutio eorum quæ Prælati reservantur, decernitur ipso jure nulla: ergo reliquorum absolutio, quantumvis prohibita, non est ipso jure nulla, si bona fide recipiatur à pœnitente, quantumvis etiam mala fide detur: ratio est, quia exceptio firmat regulam in contrarium.

3. Ut verò doctrina superius tradita magis confirmetur, operæ pretium erit, examinare aliquos Canones, vel Decreta, quibus prohibentur aliqui Sacerdotes, ne ministrent pœnitentiæ Sacramentum, & videre, utrum talis prohibitio inducat nullitatem Sacramenti pœnitentiæ contra eam ministrati.

4. Habemus autem 2. q. 3. dist. 7. in cap. placuit. Quod nulli Sacerdotum liceat alteri Sacerdoti commissum ad pœnitentiæ suscipere, sine ejus consensu, qui contra fecerit, gradus sui periculo subiacebit.

5. Habemus etiam cap. omnis utriusque sexus, de pœnit. & remiss. alienum Sacerdotem non posse aliter, quam de licentia proprii Sacerdotis obtenta pœnitentem solvere vel ligare.

6. Habemus insuper c. si Episcopus de pœnit. & remiss. in 6. nulla posse consuetudine introduci, quod aliquis præter Superioris sui licentiam confessorum sibi eligere valeat, qui eum possit absolvere, vel ligare.

7. Habemus tandem in Concilio Tridentino sess. 23. cap. 11. quod quamvis Presbyteri in sua ordinatione à peccatis absolvendi potestatem accipiant; decernit tamen sancta Synodus nullum etiam Regularium posse confessiones secularium Sacerdotum audire, nec ad id idoneum reputari, nisi aut Parochiale beneficium habeat, aut ab Episcopis per examen, si eis videbitur esse necessarium, aut aliis idoneus judicetur; & approbationem quæ gratis detur, obtineat, privilegiis & consuetudine etiam immemorabili non obstantibus.

8. Hi sunt Canones; quibus prohibetur, ne passim quilibet Sacerdos quemlibet pœnitentem absolvat: vel ne passim quilibet pœnitens quemvis Sacerdotem in Confessorem eligat. Oportet ergo nunc videre, utrum per has prohibitiones, vel per aliquam illarum nullitas actus prohibiti inducatur. Hoc autem aliter facilius constare non potest, quam ostendendo, quod per hujusmodi prohibitionem aliquid effectum sit, vel circa Sacerdotem, vel circa pœnitentem; quo posito actus absolutionis necessarius est nullus; cum enim validitas hujus actus ex his duobus tantum pendeat, invaliditas ejusmodi actus provenire non potest nisi ex aliquo

See hoc in Res. præced. & in c. de no.

See hoc in Res. præced. & in c. de no.

See hoc in Res. præced. & in c. de no.